

Mødedokument

B8-0322/2018 }
B8-0326/2018 }
B8-0328/2018 }
B8-0330/2018 }
B8-0332/2018 } RC1

4.7.2018

FÆLLES BESLUTNINGSFORSLAG

jf. forretningsordenens artikel 135, stk. 5, og artikel 123, stk. 4

til erstatning af følgende forslag:

B8-0322/2018 (PPE)
B8-0326/2018 (ECR)
B8-0328/2018 (Verts/ALE)
B8-0330/2018 (ALDE)
B8-0332/2018 (GUE/NGL)

om den politiske krise i Moldova efter underkendelsen af borgmestervalget i Chişinău
(2018/2783(RSP))

Cristian Dan Preda, Tomáš Zdechovský, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Elmar Brok, Jaromír Štětina, Željana Zovko, Bogdan Andrzej Zdrojewski, Ivan Štefanec, Luděk Niedermayer, Pavel Svoboda, Anna Záborská, Patricija Šulin, Lorenzo Cesa, Elisabetta Gardini, Tunne Kelam, Brian Hayes, Milan Zver, Bogdan Brunon Wenta, Csaba Sógor, Michaela Šojdrová, Siegfried Mureşan, David McAllister, Mairead McGuinness, Adam Szejnfeld, Romana Tomc, Eduard Kukan, Giovanni La Via, Lefteris Christoforou, Deirdre Clune, Seán Kelly, Dubravka Šuica, Sandra Kalniete, Ivana Maletić, Ivo Belet, Joachim Zeller, Róza Gräfin von Thun und Hohenstein, Michal Boni, Stanislav Polčák, Jiří Pospíšil,

RC\1158287DA.docx

PE621.750v01-00 }
PE621.754v01-00 }
PE621.756v01-00 }
PE621.758v01-00 }
PE621.760v01-00 } RC1

Krzysztof Hetman, László Tőkés, Inese Vaidere

for PPE-Gruppen

**Charles Tannock, Karol Karski, Anna Elżbieta Fotyga, Notis Marias,
Monica Macovei, Jadwiga Wiśniewska, Jana Žitňanská**

for ECR-Gruppen

**Petras Auštrevičius, Beatriz Becerra Basterrechea, María Teresa Giménez
Barbat, Charles Goerens, Marian Harkin, Ivan Jakovčić, Ilhan Kyuchyuk,
Patricia Lalonde, Valentinas Mazuronis, Louis Michel, Javier Nart,
Urmas Paet, Maite Pagazaurtundúa Ruiz, Jozo Radoš, Frédérique Ries,
Robert Rochefort, Marietje Schaake, Jasenko Selimovic, Pavel Telička,
Ramon Tremosa i Balcells, Viktor Uspaskich, Ivo Vajgl,
Johannes Cornelis van Baalen, Hilde Vautmans, Renate Weber,
Cecilia Wikström**

for ALDE-Gruppen

**Helmut Scholz, Merja Kyllönen, Dimitrios Papadimoulis,
Stelios Kouloglou, Kostadinka Kuneva**

for GUE/NGL-Gruppen

Rebecca Harms, Heidi Hautala, Jordi Solé, Margrete Auken
for Verts/ALE-Gruppen

Europa-Parlamentets beslutning om den politiske krise i Moldova efter underkendelsen af borgmestervalget i Chişinău (2018/2783(RSP))

Europa-Parlamentet,

- der henviser til sine beslutninger om Moldova, navnlig beslutning af 21. januar 2016 om associeringsaftaler/vidtgående og brede frihandelsområder med Georgien, Moldova og Ukraine¹,
 - der henviser til rapporten om gennemførelsen af associeringsaftalen med Republikken Moldova af 3. april 2018,
 - der henviser til sin lovgivningsmæssige beslutning af 4. juli 2017 om forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om ydelse af makrofinansiel bistand til Republikken Moldova²,
 - der henviser til den fælles erklæring fra Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen om de politiske forudsætninger for ydelse af makrofinansiel bistand til Republikken Moldova, der er vedføjet som bilag til den lovgivningsmæssige beslutning af 4. juli 2017,
 - der henviser til afstemningen i Republikken Moldovas parlament den 20. juli 2017, som førte til vedtagelsen af ændringer af valgsystemet,
 - der henviser til OSCE/ODIHR's og Venedigkommissionens henstillinger af 19. juli 2017,
 - der henviser til erklæringerne af 21. juni 2018 fra formanden for Europa-Parlamentets Udenrigsudvalg, udvalgets ordfører om Moldova og medformand for Euronest samt erklæringerne fra Tjenesten for EU's Optræden Udadtil af 20. juni 2018 og 27. juni 2018 om prøvelse af borgmestervalget i Chişinău,
 - der henviser til, at det i artikel 2 i associeringsaftalen mellem Den Europæiske Union og Republikken Moldova fastslås, at "respekt for ... de demokratiske principper, menneskerettighederne og de grundlæggende frihedsrettigheder ... skal danne grundlaget for parternes interne og eksterne politik og udgør et væsentligt element i denne aftale",
 - der henviser til forretningsordenens artikel 135, stk. 5, og artikel 123, stk. 4,
- A. der henviser til, at Andrei Nastase vandt det tidlige borgmestervalg i Chişinău efter to valgrunder den 20. maj og den 3. juni med 52,57 % af stemmerne, og at han slog Ion Ceban, som fik 47,43 % af stemmerne;
- B. der henviser til, at internationale observatører ved borgmestervalget i Chişinău anerkendte valgresultatet og valgets konkurrencemæssige karakter;
- C. der henviser til, at domstolen i Chişinău den 19. juni 2018 kendte valgresultatet ugyldigt

¹ Vedtagne tekster, P8_TA(2016)0018.

² Vedtagne tekster, P8_TA(2017)0283.

med den begrundelse, at begge kandidater havde henvendt sig til vælgerne på de sociale medier på valgdagen efter valgkampens officielle afslutning; der henviser til, at ingen af konkurrenterne i valgprocessen anmodede om annullering af valget;

- D. der henviser til, at en appeldomstol i Chişinău den 21. juni stadfæstede den lavere retsinstans afgørelse og konkluderede, at kommunikation med vælgerne på de sociale medier havde påvirket valgresultatet på ulovlig vis;
- E. der henviser til, at Moldovas højesteret den 25. juni stadfæstede de lavere retsinstansers afgørelser om at ugyldiggøre resultatet af borgmestervalget i Chişinău;
- F. der henviser til, at Moldovas centrale valgkommission den 29. juni bekræftede højesterets afgørelse om at ugyldiggøre borgmestervalget i Chişinău;
- G. der henviser til, at opfordringen til "at gå ud og stemme", som af domstolene betragtes som en form for pres og utilbørlig påvirkning af vælgerne, har været almindelig praksis ved tidligere valg i Moldova og aldrig har ført til annullering af valgresultater;
- H. der henviser til, at denne udvikling risikerer at afspore landets tilslutning til de europæiske værdier og principper og yderligere svækker de moldoviske borgeres allerede svage tillid til de statslige institutioner; der henviser til, at moldoviske politiske partier har erklæret, at dette danner en farlig præcedens for fremtidige valg, og at tusindvis af mennesker har protesteret mod domstolenes afgørelse i Chişinău;
- I. der henviser til, at det internationale samfund, herunder Den Europæiske Union og det amerikanske udenrigsministerium, har kritiseret afgørelsen, og understreget, at vælgernes ønske skal respekteres;
- J. der henviser til, at EU og Moldova har påtaget sig den fælles forpligtelse at fremme deres politiske associering og økonomiske integration, hvilket er en proces, der indebærer vedtagelse og gennemførelse af strukturelle og andre væsentlige reformer i landet i overensstemmelse med bestemmelserne i associeringsaftalen/den vidtgående og brede frihandelsaftale og associeringsdagsordenen og også indebærer en forpligtelse for Moldova til at beskytte europæiske værdier, herunder respekt for menneskelige værdier og frihedsrettigheder, demokrati, lighed og retsstatsprincippet;
- K. der henviser til, at ugyldiggørelsen af valget er et foruroligende og tydeligt tegn på den fortsatte forværring af anvendelsen af demokratiske standarder i Moldova, idet der især mindes om, at et uafhængigt og gennemsigtigt retsvæsen udgør en hjørnesten i et demokrati og en retsstat; der henviser til, at ugyldiggørelsen peger på en stigende tilbøjelighed for autoritært og vilkårligt styre og en tydelig underminering af befolkningens tillid til deres myndigheder og institutioner;
- L. der henviser til, at Republikken Moldovas parlament i strid med de negative henstillinger fra OSCE/ODIHR og Venedigkommissionen i juli 2017 vedtog en kontroversiel ændring af valgloven, der har givet anledning til bekymring over risikoen for utilbørlig påvirkning af kandidater, udformningen af enkeltmandsvalgkredse, overdrevent høje tærskler for parlamentarisk repræsentation i forholdstalskomponenten og risikoen for en utilstrækkelig repræsentation af mindretal og kvinder; der henviser til, at Venedigkommissionen desuden

understregede, at den eksisterende polarisering omkring dette lovgivningsinitiativ ikke tydede på en meningsfuld høring og bred konsensus blandt de vigtigste interessenter;

- M. der henviser til, at menneskerettighedsforkæmpere og journalister i Moldova ifølge FN's særlige rapportør om situationen for menneskerettighedsforkæmpere udsættes for stigmatisering og konfronteres med politisk motiverede anklager eller trues, hver gang de forsvarer folk med kritiske røster, og at journalisters adgang til oplysninger er begrænset;
- N. der henviser til, at EU i oktober 2017 på grund af utilstrækkelige fremskridt med reformer af retsvæsenet i Moldova og landets manglende opfyldelse af EU's betingelser besluttede at tilbageholde en udbetaling på 28 mio. EUR inden for EU's program til reform af retsvæsenet;
1. udtrykker sin dybe bekymring over Moldovas højesterets afgørelse om at ugyldiggøre resultatet af borgmestervalget i Chişinău, der blev truffet på et tvivlsomt grundlag og på en uigennemsigtig måde, hvilket i betydelig grad har undermineret valgprocessens integritet;
 2. minder om, at troværdige, gennemsigtige, retfærdige og inklusive valg er hjørnestenen i ethvert demokratisk system, som skal bevare retsvæsenets uvildighed og uafhængighed mod enhver form for politisk indflydelse og udgøre grundlaget for tillid til landets politiske system, og at politisk indblanding i retsvæsenet og i afholdelsen af valg er i strid med de europæiske standarder, som Moldova har tilsluttet sig, navnlig som led i associeringsaftalen mellem EU og Moldova;
 3. udtrykker stærk solidaritet med og tilslutter sig kravet fra de tusinder af mennesker, som protesterede i gaderne i Chişinău, og kræver, at de moldoviske myndigheder træffer passende foranstaltninger til at sikre, at resultatet af borgmestervalget i Chişinău, som også anerkendes af nationale og internationale observatører og afspejler vælgernes vilje, respekteres; opfordrer myndighederne til at garantere retten til fredelig protest;
 4. opfordrer indtrængende de moldoviske myndigheder til at sikre velfungerende demokratiske mekanismer og insisterer på, at både den udøvende og dømmende magt udviser gensidig respekt for magtens tredeling, fuldt ud tilslutter sig demokratiske principper og overholder retsstatsprincippet;
 5. udtrykker dyb bekymring over den yderligere forringelse af de demokratiske standarder i Republikken Moldova; erkender, at den domstolsafgørelse, som allerede mange gange har været betegnet som politisk påvirket og motiveret, er et eksempel på erobring af staten og afslører, at institutionerne i Moldova befinder sig i en meget dyb krise; beklager, at myndighederne trods mange opfordringer fra det internationale samfund fortsætter med at undergrave befolkningens tillid til de statslige institutioners retfærdighed og upartiskhed;
 6. mener, at de politiske betingelser for udbetalingen af makrofinansiel bistand efter afgørelsen om at kende borgmestervalget i Chişinău ugyldigt mangler at blive opfyldt, idet der mindes om, at "det er en forudsætning for at yde makrofinansiel bistand, at modtagerlandet respekterer effektive, demokratiske mekanismer, herunder et parlamentarisk flerpartisystem, og retsstatsprincippet, samt sikrer respekt for menneskerettighederne";

7. opfordrer indtrængende Kommissionen til at suspendere enhver planlagt udbetaling af makrofinansiel bistand til Moldova; mener, at enhver afgørelse om fremtidige udbetalinger kun bør finde sted efter det planlagte parlamentsvalg og på betingelse af, at dette gennemføres i overensstemmelse med internationalt anerkendte standarder og vurderes af specialiserede internationale organer, og at betingelserne for makrofinansiel bistand er blevet opfyldt;
8. kræver, at Kommissionen suspenderer budgetstøtten til Moldova ved at anvende præcedensen fra juli 2015, hvor en sådan suspension fandt sted i kølvandet på bankkrisen; mener, at mekanismen til suspension af EU's budgetstøtte bør vedtages som en reaktion på ugyldiggørelsen af borgmestervalget i Chişinău, og at den bør omfatte en liste over de betingelser, der skal gennemføres af de moldoviske myndigheder, som bør omfatte prøvelse af valget i Chişinău og konkrete resultatorienterede og omfattende, gennemsigtige undersøgelser samt inddrivelse af aktiver og retsforfølgning af gerningsmændene bag banksvindlen;
9. opfordrer de moldoviske myndigheder til at imødekomme henstillingerne fra OSCE/ODIHR og Venedigkommissionen om reform af valgsystemet;
10. gentager sin bekymring over koncentrationen af den økonomiske og politiske magt i hænderne på en snæver gruppe af mennesker, forringelsen af retsstatsprincippet, af de demokratiske standarder og af respekten for menneskerettighederne, den overdrevne politisering af statslige institutioner, den systemiske korrupsion, den utilstrækkelige undersøgelse af banksvindlen i 2014 og den begrænsede mediepluralisme; udtrykker sin bekymring over manglen på uafhængighed i retsvæsenet og navnlig tilfældene af selektiv retfærdighed, der benyttes som et redskab til at lægge pres på politiske modstandere; opfordrer de moldoviske myndigheder til at reformere retsvæsenet, herunder udnævnelsen af nye dommere, for at forhindre domstolene i at gribe ind i den politiske proces og valgprocessen eller på anden måde underminere den moldoviske befolknings demokratisk udtrykte vilje;
11. er bekymret over, at politiske modstandere og deres advokater bliver forfulgt af de moldoviske myndigheder ved hjælp af opdigtede anklager og straffesager, og advarer om, at myndighederne herved krænker retsstatsprincippet og politiske modstanderes og advokaters rettigheder;
12. beklager, at myndighederne siden banksvindlen i 2014, hvor i alt ca. 1 mia. USD blev stjålet fra Moldovas finansielle system, har gjort meget få fremskridt i gennemførelsen af en grundig og upartisk undersøgelse af sagen; opfordrer indtrængende til gennemførelse af en målrettet indsats med henblik på at inddrive stjalne midler og retsforfølge de ansvarlige, uanset deres politiske tilhørsforhold; mener, at det er absolut nødvendigt at genopbygge de moldoviske borgeres tillid til institutionerne og genskabe myndighedernes troværdighed;
13. opfordrer de moldoviske myndigheder til at respektere internationale principper og bedste praksis og sikre et gunstigt miljø for civilsamfundet; udtrykker navnlig sin bekymring over indførelsen af bestemmelser i det udkast til lovgivning om NGO'er, der for øjeblikket drøftes i parlamentet, som kan begrænse udenlandsk finansiering til moldoviske NGO'er;

14. opfordrer Moldovas parlament til at høre civilsamfundet og uafhængige medier inden den endelige vedtagelse af den nye audiovisuelle lov og til at afvise dennes "reform af dobbelt bestemmelsessted"; udtrykker bekymring over, om uafhængige lokale medier og oppositionsmedier i Moldova, som sjældent har tilstrækkelige midler, vil være i stand til at efterleve de nye lovkrav om obligatorisk lokalt indhold;
15. opfordrer EU-Udenrigstjenesten og Kommissionen til nøje at overvåge udviklingen på alle disse områder og til at holde Parlamentet behørigt underrettet;
16. pålægger sin formand at sende denne beslutning til næstformanden for Kommissionen/Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik, Tjenesten for EU's Optræden Udadtil, Rådet, Kommissionen og medlemsstaterne, Republikken Moldovas præsident og premierminister og formanden for Moldovas parlament samt OSCE/ODIHR og Venedigkommissionen.